

Rezdülni és szárnyalni a zenével

Lovász Irén: A szomszédos népek dallamait évszázadok múlva akár sajátunknak is érezhetjük

A V4 magyar elnökség október 19-i ünnepségén, a Zágrábi Zeneakadémián lép fel a Lovász Irén Groove & Voice Trio cseh, lengyel és szlovák zenészekkel közösen. Az egyedi hangulatú, világzenei koncert apropóján Lovász Irén Kossuth-díjas népdalénekes ősi népdalokról, kelet-közép-európaiságról beszélgettünk, és persze az is szóba került, hogy milyen műsort adnak elő.

Petrovics Gabriella

Lovász Irén külföldi zenészekkel való együttműködése több mint két évtizede kezdődött. A Teagrass nevű brnói cseh–morva–szlovák kortárs népzenei együttessel 2000-ben jelentette meg közös lemezt Wide is the Danube címmel, majd egymást követték a különböző fellépések. – Néhány év múlva meghívtak Csehországba egy népzenei fesztiválra, ahol Jitka Šuranská és Michal Elia Kamal énekesnőkkel adhattuk elő a záróműsort, ami azért volt különleges, mert egymás népdalait énekeltük – idézte fel az énekes. Az előző V4-es magyar elnökség idején, 2017-ben a Várkert Bazárban már közös koncertet adott Lovász Irén Groove & Voice Triója a Jitka Šuranská Trióval. – Itt is együtt adtuk elő egymás népzeneit, csodálatos fúzió jött létre. Így ért a megtiszteltetés, hogy a V4-formáció összeállítására felkérést kaptam a Kuvaiti Magyar Nagykövetségtől 2018-ban, ezen a koncertünkön bemutathattuk az öböl menti országoknak egy regionális együttműködés békés és gyümölcsöző példáját – emlékezett vissza Lovász Irén.

Ha más nép dalát előadja, azt érzi, hogy olyan gazdag ajándékot kap, amit soha nem vehetnek el tőle, s ugyanezt adni a sajátunkból másoknak, büszkeséggel tölti el a művészt. Épp ezért a Károli Gáspár Református Egyetem docenseként Erasmus-diákoknak rendszeresen megtanít magyar népdalokat.

Úgy engedi őket haza, hogy a magyar kultúra egy darabját ezáltal magukkal viszik. – Hiszem, hogy ha egymás népdalait megtanulnánk és közösen énekelnénk, akkor kevesebb konfliktus és háború lenne a világban. Ráhangolódni a másik néplelekre, együtt rezdülni a zene hullámain, ez a megértés, az empátia és a tisztelet legmagasabb foka. Ha szívünkbe zárjuk a szomszédos népek dallamait, azokat évszázadok múlva akár sajátunknak is érezhetjük. Erről is szól a kelet-közép-európaiság – vallja az énekes.

Mint megtudtuk, a mostani, október 19-i V4 világzenei koncert a Külügyminisztérium ajánlására, a Zágrábi Magyar Nagykövetség felkérésére valósul meg a Zágrábi Zeneakadémián. – A műsorunk címe: Roots and Wings, vagyis Gyökerek és szárnyak. Hiszen mindannyian a saját kulturális gyökereinket hozzuk el, s tesszük egymás elé két-három archaikus népdal formájában. Mivel a zenei kommunikáció nyelve egyetemes, a megértésnek nincsenek határai, mindannyian együtt tudunk rezdülni és szárnyalni a zenével. Ez fel-emelő érzés, ráadásul a kultúrák közti kommunikáció és a kultúr diplomácia egyik leghatékonyabb eszköze – mutatott rá Lovász Irén, aki azt is elárulta, hogy a koncerten elsőként a Hangtájkép című lemezeről a meditatív, lassú, emelkedett Levegő tételt adják elő Horváth Kornéllal, majd felcsendül a „Sokat gondolkodtam a régi atyákról” sor egy somogyi népdalból, amely jól

Hangtájkép című lemezeről is előadnak egy tételt

Fotó: Módos Gábor

illeszkedik az október 23-i nemzeti ünnepünk tematikájába.

– A koncert címét a Világ tengelye című dalom sorai adták: „Gyökereim erősen, gyökereim biztosan tartanak a szélben”, illetve „Szárnyaim erősen, lágyan és merészen röptének messze, messze, föl az égbe”. Ezt Horváth Kornél (ütőhangszerek) és Mizsei Zoltán (ének, billentyű) zenésztársaimmal, valamint a szlovák Stanislav Palúch hegedűművésszel, a cseh Martin Krajčiek mandolinművésszel és a lengyel Szczepan Pospieszalski torbitaművésszel közösen adjuk elő. Csakúgy, mint a cseh, a szlovák, a lengyel és a magyar népdalokat – avatott be a műsor részleteibe Lovász Irén. Felcsendül továbbá a Byla cesta című dal is, amely cseh–morva–szlovák területeken szintén ismert és Mária Erzsébetnél tett látogatásáról szól. Bár a magyar néphagyományban ez a szöveg nem jellemző, képi megjelenése ott van csodás gótikus szárnyas oltárunkon, M. S. Mester Vizitációján, ami a Magyar Nemzeti Galériában látható.

– A kelet-európai népek évszázadokon keresztül hatottak, s a mai napig hatnak egymásra kulturális, társadalmi, gazdasági és politikai szinten. Saját nemzeti kulturális gyökereinkbe erősen kapaszkodva, de mégis bátran együtt szárnyalva nagyon messze juthatunk. Határ a csillagos ég. Ezt üzeni a műsorunk, amelyben bemutatunk morva–magyar dallampárhuzamokat is, nem azt méregetve, ki vette el a másét, hanem együtt örvendezve azon, hogy közös gyökerekre találtunk és egy húron pendülhetünk. Hálás vagyok érte. Így V4-üzenetünk most Zágrábiban elhangzik, köszönjük a lehetőséget, a szervezést és a méltó fogadtatást! – foglalta össze Lovász Irén.

A Mezőség páratlan népművészete a Műpában

Az erdélyi Mezőség színes népi kultúráját, zenei és táncörökségét idézi meg október 24-én a Duna Művészegyüttes a Műpában, a Liszt-ünnep Nemzetközi Kulturális Fesztivál részeként. A különleges látványvilágú darabban közreműködik mások mellett Navratil Andrea Liszt-díjas népdalénekes és Tóth Károly színművész.

Munkatársunktól

A Mezőség sokszínű népművészete Bartók Bélától és Kodály Zoltántól kezdve Martin Györgyön és Tímár Sándoron át Novák Ferencig számos gyűjtő érdeklődését felkeltette már. Így gazdag forrásból dolgozhatott Juhász Zsolt együttesvezető, rendező, aki úgy gondolkodott a műsorral kapcsolatban: az

érzéseiket, a tájegység iránti szeretetet, annak szépségeit szeretnék bemutatni. A Mezőség multikulturális vidék magyarsággal, románsággal, cigánysággal. Ezt az izgalmas együttélést próbálják színre vinni, mint írták a Duna Művészegyüttes lapunkhoz eljuttatott közleményében.

A nagy sikerű Szerelmünk, Kalotaszeg előadás után az együttes folytat-

ni kívánja a tájegységre szűkített műsorszerkesztési elvet, ennek szellemében állítják össze az erdélyi Mezőségről szóló bemutatót, amelyre már az új, felújított színházában készülhet az együttes. A Szépséges Mezőség című műsor mintegy háromszáz településen, a magyar, a román, a cigány és a szász kultúra összefonódása révén kialakult sokszínű világon kalauzolja végig a nézőket. Ez a multikulturalitás áll a műsor tematikai centrumában is, melyet Navratil Andrea éneke, Tóth Károly előadásában Wass Albert prózái, valamint Barcza Zsolt tangóharmonikás és a Göncöl zenekar játéka színesít.

A közleményből az is kiderül, hogy számtalan híresség született ezen a tájegységen, közülük az előadásban megidézik Kallós Zoltán és Wass Albert Mezőséghez kötődő szellemiségét. A színpadkép alapvetően a mezőségi domboságot jeleníti majd meg absztrakt díszletekkel, monumentális, gurítható dobogókkal, melyek felületeit vetítéssel, egy korszerű fényfestési technológiával teszik különlegessé.

A bemutatóra készülve több kiváló táncos szakember segíti az együttes munkáját: a darab Kocsis Enikő, Fitos Dezső, Farkas Tamás és Juhász Zsolt koreográfiáira épül. A Szépséges Mezőség című előadás bemutatója a Liszt-ünnep Nemzetközi Kulturális Fesztivál programjaként valósul meg október 24-én 19 órakor, a Műpában.

A tájegység szépségeit próbálják meg színre vinni

Fotó: Végh Tamás

Nemzeti VERSeny a Nemzetiben

Ma és holnap ismét Nemzeti VERSenyt rendeznek a Nemzeti Színház színpadán. A döntősök versklipjeit és a versmondókat nemcsak élőben a helyszínen, hanem a Nemzeti VERSeny és a Magyar Versmondók Egyesületének Facebook-oldalán is nyomon követhetik. A verseny műsorvezetője Somossy Barbara. A döntős versklipes alkotások minden évben százezres nagyságrendű nézőszámot produkálnak, erre számítanak idén is a szervezők. A versklipet most is megtalálhatók a Nemzeti VERSeny YouTube-csatornáján. (MN)

Fékomadta fesztivál Zsámbékon

Minden zenét, táncot, játékot és hagyományokat kedvelő érdeklődőt vár a Fékomadta fesztivál Zsámbékon, ahol óriásbábosok, hagyományörzők, zenészek és táncosok, igazi középkori forgatag tölti be a csodálatos Zichy-kastély előtti teret ma 13.00 órától. A zsámbéki művészek és hagyományörzők által életre hívott különleges programsorozat harmadik alkalommal várja a résztvevőket. A nagyszínpadon este olyan világzenei formációk adnak egymásnak találkozót, mint az Aurevoir. és a Mississippi zenekar (egykori Voodoo Papa), majd a Kontáros tart táncjátékot. A rendezvény újdonsága idén a középkori fogadó, melyben a látogatók megismerhetik a régi ételek készítményét. (MN)

HIRDETÉS

DOKU

KELENVÖLGYI FILMKLUB

2021

KHH KELENVÖLGYI
KÖZÖSSÉGI HÁZ ÉS KONVÉTVÁR

A Kelelvölgyi Közösségi Ház DOKU 2021 Filmklubja, az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából,

2021. október 22-én, 18 órakor

A SZÜRKE FEGYHÁZ KESKENY KÖSZEME

- Börtönművészet 1945-56

címmű dokumentumfilmet tűzi műsorára.

Forgatókönyvíró-történész: **Ferenczy Erika**
Rendező - operatőr: **Kinyó Ferenczy Tamás**

1116 Budapest, Kardhegy utca 2.
Telefon: 1/424-5363
E-mail: kkh@ujbuda.hu
www.facebook.com/kelelvolygyikozosseghaz
Megközelíthető az 58-as, 150-es, 153-as, 250-es, 251-es és 251/A autóbusszokkal

A DOKU 2021 további programja:

November 19.
Varga Ágota: Megbélyegzetten - 1968
December 17.
Gulyás Gyula - Gulyás János: Túlvilági beszélő

A műsorváltozás jogát fenntartjuk!
A programot támogatja az NKA